

S T U D I E G R O E P C H I N A

REDACTIE

MEDEDELINGENBLAD.

K. WIJDOOGE

1e jaargang nr.3

Burg. van Lennepweg 9

SEPTEMBER 1 9 6 9.

HEEMSTEDE.

=====

In h o u d:

Bestuursmededelingen	bladz. 2 (24)
Nieuwe emissie Taiwan	" 4
China in het Brits Museum	" 4
Briefkaarten en dateringsproblemen(III)	" 5
Vragen en antwoorden	" 9
Nieuwe catalogus verschenen	" 10
Valse geruchten over zegels	" 10
Zegels van de Volksrepubliek;propaganda en niets meer (I)	" 11
Afbeeldingen	" 12, 13
Soekarno met Chinese opdruk?	" 20
Boekennieuws	" 21
Tijdschriftenrubriek	" 23
Beknopte cursus Chinees (II)	" 24
(losse bijlage)	
Bestuursmededelingen (nagekomen)	" 24
Medewerkers dit nummer	" 24

=====

Dit nummer van het Mededelingenblad van de Studiegroep China begint er op te lijken! Werden de voorgaande twee nummers al goed ontvangen, de omvang was nog wat gering. Met dit derde nummer van vierentwintig pagina's is zo ongeveer de dikte bereikt die alle volgende uitgaven zouden moeten hebben. En dat is mogelijk, wanneer zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van dit communicatiemiddel door de leden voor de uitwisseling van kennis, het stellen van vragen en het wekken van nieuwe interessesferen. Ook uw bijdragen worden door uw medeleden tegemoetgezien!

Red..

B e s t u u r s m e d e d e l i n g e n

Reacties en contacten. Naar aanleiding van de verschijning van ons eerste Mededelingenblad kwamen verschillende reacties binnen. Prof. Dr. A. F. P. Hulswé van het Sinologisch Instituut te Leiden wenste onze Studiegroep schriftelijk "alle mogelijke succes" toe en deelde het volgende mee: "Misschien ten overvloede moge ik U erop wijzen, dat de ongeveer tienduizend boeken in westerse talen van de instituutsbibliotheek allerlei gegevens over de Chinese posterijen bevatten, die voor U en Uw medeleden interessant zouden kunnen zijn". Inmiddels zijn vanuit het bestuur contacten met het instituut gelegd. Het is gevestigd le Binnenvestgracht 33, Leiden, tel. (01710) 2 66 37.

Drs. J. G. Waardenburg, secretaris van de Stichting China Studie Comité deelde in een brief o.a. mee: "Het was interessant te merken hoeveel aandacht voor dit aspect van China in Nederland bestaat en wij zullen de uitgave van de Studiegroep China t.z.t. vermelden in ons tijdschrift CHI-NA INFORMATIE". Voor wie goed en actueel gedocumenteerd wil zijn over het huidige China is de - viermaal per jaar verschijnende - uitgave van de Stichting een onmisbare bron van gegevens en wij vermelden dan ook gaarne dat de uitgave van de Werkgroep Documentatie van de Stichting verkrijgbaar is door storting van f.8,- per jaar (voor particulieren) op postgiro 6400 t.n.v. Mees & Hope Bankzaken, Rotterdam, onder vermelding "China Studie Comité - China Informatie". Het redactie- en administratieadres is: Mevr. C. A. van den Berg - van de Geer, Bibliotheek TH, Doelenstraat 101, Delft.

Ook uit filatelistische kringen werden plezierige reacties ontvangen, zoals van de zijde van de Ned. Ver. van Spoorwegphilatelisten.

Zoals bekend mag worden verondersteld bezit het Postmuseum in Den Haag een uitgebreide bibliotheek, waarin onder meer vele periodieken. Leden van onze Studiegroep kunnen - uiteraard na aanvraag - hiervan gebruik maken met dien verstande dat eigenlijk weinig over China gecatalogiseerd is. Men kan dus bij het zoeken naar gegevens ook het museum van dienst zijn met inventarisering!

In de Bondsbibliotheek (p/a Gelderse Bibliotheek, Mariën-

burgstraat 12, Arnhem, tel. (08300) 26029) zijn enkele catalogi en boeken over China-filatelie voorhanden (zie literatuuroverzicht Med.blad nr.2) en vanuit het bestuur zullen suggesties worden gedaan voor aanschaf van belangrijke werken.

Contributie. Voor wie het nog niet gedaan mocht hebben: de contributie voor 1969 kunt U overmaken op postrekening nr. 222847 t.n.v. de heer H. J. Kleer te Leiderdorp. Het gaat om f.7,50 en de secretaris/penningmeester heeft al diverse uitgaven te doen!

Nieuwe leden en oude nummers. Op uw verzoek wordt gaarne een nummer van ons Mededelingenblad gezonden aan een uws inziens serieuze belangstellende voor de Studiegroep. Leden kunnen reeds verschenen nummers bestellen zolang de voorraad strekt door storting van f.1,50 (incl. verzendkosten) op rekening van de secretaris/penningmeester, onder vermelding van het gewenste nummer.

Rondzendverkeer. De rondzending van boekjes begint (op gang) te komen. Stelt U in de vakantietijd vast één boekje samen, zodat uw medeleden mogelijk net dat zullen vinden waar ze al jaren naar zoeken! De heer T. Vrijdag, Klaarwaterboslaan 18, Putten (Gld.) wacht op uw boekje(s) - type DAVO-klein - en belast zich met de organisatie van de rondzending. Hij wil het druk hebben.

Redactie. Helemaal volgens schema zijn de eerste drie nummers van ons Mededelingenblad niet verschenen, maar het is beter iets goeds toe te zenden dan iets slechts op tijd!

Dat slaat zowel op de inhoud als op de drukkerij. Nu alles wgt seepeler gaat verlopen is het verheugend dat al verschillende leden van de Studiegroep bijdragen voor ons orgeaan hebben ingezonden en ook toezegden dat regelmatig te zullen blijven doen. Stuurt U a.u.b. ook uw bevindingen, vragen, berichten, opmerkingen, artikelen e.d. op. U weet het: indien mogelijk gaarne getypt op blanco papier (eenzijdig beschreven); horizontaal maximaal 58 aanslagen, vertikaal maximaal 40 regels. Afbeeldingen in O.I.-inkt of in fotocopie, gaarne op aparte vellen papier. Kopij voor het volgende en vierde nummer inzenden vóór 1 oktober aan het redactie-adres.

Mutaties Ledenlijst. De heer P. van der Kooij is verhuisd: hij woont thans in Hilversum, Vermeerlaan 18. Het telefoon-

nummer van de redacteur is (overdag) (070) 18 41 30, toestel 31 of ('s avonds) (023) 28 32 82.

Chinese bekroningen. Tenslotte een feestelijk bericht! Op de van 8 tot 11 mei jl. gehouden tentoonstelling "Haga Post" in de Houtrusthallen te Den Haag waren maar liefst vijf inzendingen met Chinese zegels en poststukken te bewonderen. Onze leden de heren C. Mulder, L. Stein en R. A. D. Wieringa behoorden tot de inzenders en de eerste twee ontvingen voor China en Tibet respectievelijk "groot brons" en "zilver"! De heren M. C. Samson en J. J. M. Ram - niet-leden - kregen voor hun inzendingen van Shanghai en Kunst uit het Verre Oosten respectievelijk "zilver" en "klein brons". Vanaf deze plaats aan leden en niet-leden nog van harte proficiat.

NIEUWE EMISSIE TAIWAN.

Op 20 mei jl. is een serie van vijf zegels uitgegeven in de waarden NT\$ 1.00, 1.00, 2.50, 5.00 en 8.00 (perf. 13½) met close-up opnamen van de Cathay-rol. Eerder verschenen de belangrijkste gedeelten van deze met de hand beschilderde rol op zegels die 18 juni 1968 werden uitgegeven. De schilderijen stellen taferelen uit het dagelijks leven omstreeks 1100 tot 1700 n. Chr. voor. Formaten van de eerste twee zegels zijn 49.5 x 33 mm (oplage 2.250.000 ex.), van de overige 48 x 33 mm (oplage 500.000 ex.). Tegelijkertijd werden 150.000 enveloppen uitgegeven en 120.00 mapjes waarin de serie wordt verkocht.

De zegels (30 per vel - 6 x 5 - voor de NT\$ 1.00 waarden en 50 per vel - 5 x 10 - voor de overige waarden) zijn evenals de enveloppes en mapjes te verkrijgen via het Philatelie De partment van het Directorate General of Posts, Taipei, Taiwan, Republic of China.

CHINA IN HET BRITS MUSEUM.

In de postzegelcollectie van Thomas Keay Tapling (Brits Museum, Londen) bevinden zich o.a.: 1 c. China 1878-85; zegels en kleurproeven Formosa 1887-88; 5c. op 8c. Hongkong 1880 met kopstaande opdruk en belastingzegels 1874-82, telegraafzegels 1877; zegels en kleurproeven Shanghai.

BRIEFKAARTEN EN DATERINGSPROBLEMEN (III)

Dit keer bespreken wij een tweetal briefkaarten waarvan er ogenschijnlijk dertien in het dozijn gaan (afbeeldingen op bladz. 12).

De eerste kaart lijkt zeer eenvoudig. Hij wordt gepost in Woosung, gelegen aan de monding van de Yangtse, veertig km ten noordoosten van Shanghai. De bestemming is Chefoo, de haven aan de Golf van Hopei. De frankering is normaal 1 [¢] oranje, uitgifte van 1903. Toch zal ieder die de kaart wil dateren voor problemen komen te staan. We bezien de stempels:

rondstempel Woosung / 26. 11. twee karakters

rondstempel SNANGHAI / 19 DEC. / 20

rondstempel CHEFOO / 25 DEC 08

ovaaalstempel met Chinese karakters.

Het stempel van Chefoo is gemakkelijk te lezen. De datum van 25 december komt wat reisduur betreft overeen met die van Shanghai. Het jaartal 08 is juist omdat wij uit andere bronnen weten dat de heer Uldall eind 1908 in Chefoo bij de douane in dienst was.

Het stempel van Shanghai levert de eerste moeilijkheden op. De datum 19 december is juist, maar 20 kan geen jaaraanduiding zijn. Ten eerste past het niet met de jaaraanduidingen van de beide andere stempels; bovendien zijn een groot aantal van deze nummers bekend op de stempels van één jaar, het geeft dus geen jaar aan. Het nummer kan echter ook geen aanduiding van het uur van afstempeling zijn omdat deze cijfers tot 29 voorkomen. Enige tijd geleden menen wij te hebben aangetoond dat deze cijfers het nummer van de beampte aangeven.

Het stempel van Woosung geeft de grootste moeilijkheden. Ten eerste de datum 26. 11. Het is ondenkbaar dat de kaart van 26 november tot 19 december onderweg is geweest van Woosung naar Shanghai, een afstand van ongeveer 40 km. Bovendien zijn beide plaatsen door een spoorlijn verbonden. Bij dit stempel dienen wij ons te realiseren dat de Chinezen een andere kalender gebruikten dan wij. Sinds onheugelijke tijd werd de duur van de maand gebaseerd op de gestalten van de maan. De duur van deze maand - wij zullen voortaan spreken van "maan" - bedraagt 29 tot 30 dagen.

Hieruit volgt dat er geen vaste relatie bestaat tussen de maankalender en de Gregoriaanse kalender. Nu zijn er vergelijkingstabellen. Het past niet in het bestek van deze bespreking ze hier op te nemen. Als we met behulp van deze tabellen de 26e dag van de 11e maan omrekenen, dan blijkt dat deze datum overeenkomt met 19 december, hetgeen weer overeenkomt met de lokale omstandigheden.

Blijft nog de vraag wat de twee karakters in de datering betekenen. Het zijn de karakters "wuh shen". Zij stellen een jaaraanduiding voor. Nu zijn er in China tot 1912 een tweetal jaartellingen in gebruik geweest. De eerste is gebaseerd op de inauguratie van de keizer. Men spreekt dan bijvoorbeeld van het 22e jaar van Kuang Hau = 1896 of van het 2e jaar van Hsuan Tung = 1910. Deze jaartelling zien we op verschillende typen stempels. De jaartelling van ons voorbeeld echter is volgens de zestig-jaren-cyclus. Deze cyclus wordt opgebouwd door een groep van tien en een van twaalf karakters. Iedere combinatie van twee karakters uit iedere groep duidt een jaar aan. Het is duidelijk dat na zestig combinaties de eerste wordt herhaald. De eerste groep van tien stelt synoniemen van letters of klanken voor, de karakters van de tweede groep de dubbele uren en corresponderen met de tekens van de dierenriem. Het karakter "shen" van het Woosung stempel correspondeert met het dierenriemteken "hour" dat aap betekent. Zodoende kunnen wij zeggen dat deze kaart is verzonden in het jaar van de aap. Ter informatie: 1969 is het jaar van de haan, zoals U wellicht hebt gezien bij de nieuwe uitgiften van Taiwan en Hongkong.

De zestig-jaren-cyclus is gebaseerd op de omloop van de aarde om de zon. Daarom is er een vaste relatie met onze jarentelling. De beide karakters van het Woosung stempel geven de combinatie aan voor het equivalente jaar 1908.

Blijft het ovale stempel.

Stempels van deze soort zijn er vele. Voor zover mij bekend zijn er op het ogenblik reeds ruim honderd soorten geïdentificeerd. Van ieder soort zijn weer vele typen. Op het stempel staat vermeld:

onder: Woosung - midden: 5 - boven: niet leesbaar, waarschijnlijk firma- of straatnaam.

Het stempel werd gebruikt door de postagent nr. 5 van

Woosung. De agentschappen konden zijn gevestigd in winkels op markten of bij scheepsagenten. Vaak zijn deze adressen de vroegere agenten van de Min Hsi Chü, die na de fusie met de Keizerlijke Post hun agentschap mochten behouden. De agenten hadden het recht om briefpost in ontvangst te nemen en te bezorgen op het plaatselijke hoofdkantoor. Pakket- en geldzendingen mochten zij niet in ontvangst nemen. Het stempel diende voor de statistiek. De agent mocht de zegels niet ontwaarden.

De tweede kaart is nog eenvoudiger dan de vorige! Hij wordt in Hankow gepost met bestemming Pakhoi. Merkwaardig kan het zijn dat het zegelbeeld van de Chinese Imperial Post niet is overgedrukt met de karakters Republiek China. Ook hier zijn het de stempels die problemen kunnen geven. Het zijn:

rondstempel HANKOW / 24 DEC 1
rondstempel SHANGHAI / 27 DEC 26
rondstempel PAKHOI / 8 JAN 13

Rond de jaarwisseling van 1911 en 1912 werd een einde gemaakt aan de heerschappij van de Ching dynastie, die vanaf 1644 over China had geregeerd. Een van de eerste beslissingen van de nieuwe regering was dat de Gregoriaanse kalender als nationale kalender werd ingevoerd. Bij de posterijen heeft het overgangsstadium ongeveer een half jaar geduurd. Na september 1912 zien we geen oude dateringen meer. De jarentelling is voortaan gebaseerd op het jaar van de stichting van de Republiek. 1912 is het eerste jaar van de Republiek, 1913 het tweede jaar, etc. Wij schrijven een dergelijke stempel als volgt:

HANKOW / 24 DEC 1e

Deze jarentelling wordt nu nog gebruikt bij de posterijen van Taiwan - Formosa - terwijl de Volksrepubliek China vanaf 1950 uitsluitend de Christelijke jaartelling gebruikt.

Het rondstempel van Shanghai hebben we bij de vorige briefkaart besproken. Een interessant detail hierbij is dat nummers kleiner dan 8 nog niet zijn gevonden. Het stempel van Pakhoi is gedateerd in onze jarentelling.

Om het verhaal van de jarentellingen compleet te maken be-

spreken we nog een periode. Het uitroepen van de Republiek begin 1912 en de benoeming van dr. Sun Yat Sen tot eerste president was geenszins het gevolg van een algemene beweging in China. Er bleven verschillende belangengroepen bestaan. Dit waren met name vele generaals die in de functie van districtscommandant in de provincie onder de Mandsjoes grote volmachten genoten. Een sterk gecentraliseerde regering was tegen hun belangen.

Een andere machtige groep was die van de monarchisten, gevormd door de familie en de protégés van de oude dynastie. Een van de machtigste mannen van deze groep was maarschalk Yuan Shi kai, een machiavelistische politicus die reeds ten tijde van keizer Kuang Hau berucht was om de verraderlijke wendingen in zijn politieke stellingnamen. Reeds enige maanden na zijn inauguratie werd Sun door Yuan opgevolgd als president van de Republiek, die hierna streefde om de monarchie te herstellen. Op 11 december 1915 waren verschillende groepen zo ver dat Yuan Shi kai zichzelf tot keizer kon proclameren. Zodoende werd het jaar 1916 genoemd het eerste jaar van Hung Hsien, de naam die Yuan had gekozen. Het gevolg van deze politieke ommezwaai voor de posterijen was dat vele stempels moesten worden veranderd, zie stempel: SUNCHOW / 5 3 1e Hung Hsien (bladz. 13).

Deze datering is lang niet algemeen doorgevoerd omdat niet alle provincies achter het streven van Yuan stonden. Ook bleven de hoofdpstkantoren de Gregoriaanse jaartelling gebruiken. Deze periode heeft geduurd tot 22 maart 1916, de dag waarop Yuan aftrad en de dynastie ontbond. Een serie postzegels ter herdenking van de proclamatie heeft de postkantoren niet kunnen halen. De dynastie was ontbonden voor de geplande eerste dag van uitgifte. Van deze zegels zijn slechts specimen exemplaren bekend.

De tweede poging om de monarchie te herstellen vond plaats op 1 juli 1917. Op aandringen van generaal Chang Hsun vaardigde Hsuan Tung een keizerlijk decreet uit waarbij de monarchie wederom werd ingesteld. Deze revolte tegen de Republiek heeft geduurd tot 12 juli. Gedurende deze tijd zijn er op enkele plaatsen, met name in Peking, poststempels veranderd. Het merkwaardige is dat de stempels gedurende de twaalf dagen de maankalender hebben. Voorbeeld :

KIANGSU

? Hsuan

9e

5 Tung

plaatsnaam

Zoals bekend was Hsuan Tung de laatste keizer van de Ching dynastie. Hij werd in 1909 gekroond. Dientengevolge is 1909 het eerste jaar van Hsuan Tung volgens de antieke jaarentelling.

(Deze gegevens zijn ontleend aan een essay over de postgeschiedenis van China dat in voorbereiding is).

C. Mulder.

VRAGEN - ANTWOORDEN - VRAGEN - ANTWOORDEN - VRAGEN - ANTW.

1. Onlangs kocht ik van de herdenkingsserie van maarschalk Tschang Tso-lin de 1 cent waarde (Yvert 209, Michel 211) in bruinzwarte kleur op blauw papier. In het zegel heb ik noch wat betreft afbeelding noch wat betreft de tanding afwijkingen van de bekende zegel in de oranjebruine kleur kunnen constateren. Als laatste bijzonderheid zij nog vermeld dat het zegel is gestempeld; dit stempelfragment is echter te gering om de plaats van herkomst vast te stellen. Wie kan mij omtrent dit zegel bijzonderheden verschaffen?

H, J. Oranje, Rotterdam.

Antwoord: In de bekende speciaalcatalogi wordt een variant op blauw papier niet genoemd. Men komt deze verkleuring meer tegen. Een mogelijke verklaring daarvoor is het oplossen van de inkt van het rubber stempel bij het afweken van de zegel. Redactie.

2. Als tweede vond ik van de overdruk-uitgave 1947/48 in de waarde opdruk \$ 3000 (Yvert 614, Michel 823) een afwijking aan, namelijk met in het rechthoek in Arabische cijfers \$ 3800. De waarde-aanduiding in karakters is echter wel juist. Indien mogelijk zou ik graag willen weten op welke plaats deze foutieve opdruk in het vel wordt aangetroffen.

H. J. Oranje, Rotterdam.

Antwoord: De enige mogelijkheid lijkt ons dat de nul door de slechte druk (te geringe of overmatige inkttoevoer) de indruk wekt een acht te zijn. Dit komt althans ook voor bij de opdruk \$ 1800 (Yvert 616), met dien verstande dat hier voor de acht een vaag gedrukte nul gelezen kan worden. Of kent iemand inderdaad deze foutdruk? Redactie.

NIEUWE CATALOGUS VERSCHENEN.

Een nieuwe postzegelcatalogus in het pocketformaat à la de "Ma" is verschenen, K. C. Yu's Standard Postage Stamp Catalogue of China. Te bestellen bij het Philatelic Centre K. C. Yu, P. O. Box 319, Taichung, Republic of China, Formosa. Prijs US \$ 0,50. Voor de leden van onze Studiegroep zullen deze catalogi worden aangeschaft en verkrijgbaar gesteld op de volgende najaarsbijeenkomst!

FALSE GERUCHTEN OVER ZEGELS.

"Am 15. und 16. Juli 1969 veröffentlichten die "East African Standard" und die "Daily Nation" in Kenia, die "Tanzania Standard" in Tansanien, die "Uganda Argus" in Uganda nacheinander einen völlig grundlosen Bericht. Darin wurde behauptet, dass die Volksrepublik China "eine Serie von acht Briefmarken mit Darstellungen von revolutionären Führern und Gruppen in Asien, Afrika und Lateinamerika" herausgegeben habe und dass Porträts von "Mohamed Babu, Minister für Handel und Industrie in Tansanien", von "Odinga aus der Volksunion Kenia" und anderen auf die Marken gedruckt seien. In der "Daily Nation" wurde sogar ein Bild der Briefmarke mit dem Porträt von "Odinga" abgedruckt. Die Nachrichtenagentur Hsinhua ist hiermit zu folgender Erklärung ermächtigt: Die zuständige Abteilung der Volksrepublik China hat niemals "Briefmarken mit Darstellungen von revolutionären Führern und Gruppen in Asien, Afrika und Lateinamerika" herausgegeben. Der oben erwähnte Bericht ist eine Erfindung. Das in der "Daily Nation" abgedruckte Bild der Briefmarke ist eine noch niederträchtigere Fälschung. Dieser äusserst schändliche und plumpe Betrug hat die Hintergedanken dabei völlig enthüllt und wird von allen für die Gerechtigkeit eintretenden Menschen scharf verurteilt werden." (Peking Rundschau, August 1969)

ZEGELS VAN DE VOLKSREPUBLIC: PROPAGANDA EN NIETS MEER.

"Daar onze eigen kracht op zichzelf onvoldoende zal blijken, zijn wij afhankelijk van buitenlandse hulp en van inwendige veranderingen in het land van de vijand. Komen die niet, dan kunnen wij de oorlog niet winnen. Daarom leggen wij de nadruk op het belang van Chinese propaganda in het buitenland en op onze activiteit in onze buitenlandse betrekkingen".

Aldus sprak Mao Tse Toeng in 1938. En hoewel de situatie sindsdien drastisch is veranderd - Mao won, heeft voldoende eigen kracht om buitenlandse hulp volledig af te wijzen en beperkt de buitenlandse betrekkingen veelal tot intrigeren - de propaganda in het buitenland is in toenemende mate blijven bestaan. China heeft in dit verband ook voor een unieke bijdrage gezorgd door de postzegel niet alleen volledig als instrument van het propagandaapparaat te hanteren, maar deze bovendien te gebruiken voor wat het beste "geloofsverkondiging" genoemd kan worden, iets dat nog nimmer vertoond is. Natuurlijk is de postzegel uitermate geschikt om de "imago" van een land uit te dragen, juist omdat het zo'n makkelijke export-artikel is en de verzamelaars bovendien zorgen voor een continue aandacht, jaren na verschijning nog! Wanneer men echter, zoals de Chinezen in 1967, een zegel gebruikt om teksten van Mao legaal te kunnen exporteren naar o.a. Singapore, waar men de invoer van Chinees (propaganda)materiaal om politieke redenen had verboden en de daar wonende Chinezen dus verstoken waren van de verkondiging van het licht der waarheid (vergelijk het afdrukken van bijbelteksten op onze postzegels...), dan blijft er van de postale functie maar heel weinig over. In deze bijdragen besteden wij enige aandacht aan de ontwikkeling die uiteindelijk leidde tot zegels die Mao's gedachten over de wereld uitdroegen, verstaanbaar voor hen die Chinees kennen, en dergelijke zegels zelf. Paradoxaal genoeg eindigt dit artikel met hetgeen verzamelaars van het nieuwe China al enige tijd hebben ervaren, namelijk dat hetzelfde China plotseling de uitgifte van postzegels heeft gestaakt! China heeft in onze tijd niet alleen voor wereld-historie gezorgd, maar zeker ook voor filatelistisch vuurwerk, en wie weet wat voor postale "revolutie" ons nu nog

CARTE POSTALE CHINE.

片

Adolf Jurgensbroich & Co.

P. Müller

W. German Consulats.

右邊寫收信人姓名地址

22

Carte postale — Postkarte — Post Card

THIS SPACE MAY BE USED FOR CORRESPONDENCE

THE ADDRESS ONLY TO BE WRITTEN HERE.

Bonnung 19.12.09

En gladelig jul og
et rigtig godt nytår
ønsker Dig her Broder
fra din altid hengste

Broer Peter

Hils Rasmus fra mig.
Ses han ikke
kunne begynde i dag

M. J. Uhlert-Eg
J. M. Cantow

Chapiro

Chini

Shanghai, 42-40 Nanking Road

1

2.

1968 3.14

3.

4.

6.

7.

毛泽东

5.

毛泽东

9.

红卫兵

10.

te wachten staat...

Van polychroom tot rood.

Opschriften als "Wedergeboorte van het Tibettaanse volk" (1961), "Steun Cuba" en "Steun Algerije" (1962) op de zegels van de Volksrepubliek China vóór 1965 zijn vrij onschuldige propagandistische uitingen die nauwelijks opvallen temidden van series met landschappen in Jenan (geboorteplaats van de Chinese revolutie), bloemen, archeologische vondsten, bergbeklimmers, spelende kinderen en af en toe nieuwe industriële ontwikkelingen als olieboortorens (1964), een hydro-elektrisch krachtstation en nieuwe machinerieën (1966).

Op 1 augustus 1965 verschijnt een serie van acht zegels (SG 2049 - 2056), t.g.v. de 38e verjaardag van het Chinese Volksleger. Het opschrift boven drie soldaten op de eerste zegel luidt: "Leer Mao Tse Toeng's gedachten toe te passen". Op de tweede staat in het handschrift van voorzitter Mao (de eerste maal op een zegel van de Volksrepubliek): "Leer van kameraad Lei Feng - Mao Tse Toeng", hetgeen de twee zittende soldaten aan de hand van een boek doen. Dit boekje, over een op 22-jarige leeftijd verongelukte soldaat die nationale held werd (gemaakt), was tot het vervangen werd door het bekende Rode Boekje de leidraad voor soldaten, die eruit leerden te leven volgens de zgn. "drie-acht stijl" (afkomstig van drie motto's en acht karakters die karaktereigenschappen van goede militairen weergeven). Het verschijnen van deze zegels met leden van de volksmilitie is niet toevallig geweest. De onderwerpen van deze serie brengen de oproep in 1960 in herinnering van Lin Piao, minister van nationale defensie, om de werken van Mao in het leger massaal te bestuderen.

Eind 1965 begon als een tamelijk onschuldig uitzijnde zuivering de Grote Proletarische Culturele Revolutie (met hoofdletters, zo wil het de communistische propaganda). Pas in de loop van 1966 bleek dat het om niets minder ging dan om een drastische zuivering van het gehele partijapparaat van de bureaucratische neigingen die het in de bijna twintig jaar van het communistische bewind had gekregen en het wederom vestigen van revolutionair elan.

Na twee schokkende jaren van "culturele revolutie" brak

eind 1967 een betrekkelijke rust aan, die in de zomer van 1968 gevolgd werd door een nieuwe periode van chaos en terreur. Dit verloop van de gebeurtenissen in China dient men in gedachten te houden bij de beschrijving van de zegels die na de genoemde serie van 1 augustus 1965 komen. Ons inziens begint met deze serie in feite de periode van "propagandazegels"; een interessant en curieus verzamelgebied dat echter zuiver postaal gezien door velen minderwaardig wordt beoordeeld!

25 augustus 1965 verschijnen zegels voor het Chinees-Japans Jeugdfestival in China. Op de tweede zegel in de serie staan een Japanner en een Chinees. De eerste met hoofdband, waarop "Solidariteit" en een schouderlint met "Geef ons Okinawa terug". De chinees heft een vlaggetje met "Wij zullen Taiwan bevrijden. Op de achtergrond twee slagzinnen: "Chinees en Japanse volk verenigen zich tegen onze gezamenlijke vijand, het Amerikaanse imperialisme" en "Jeugd van China en Japan, verenig U." (SG 2057 - 2061).

Op de herdenkingsserie voor de tweede Nationale Spelen in Peking (uitgifte 28 september 1965, SG 2070 - 2080) staat op de grote 10 fen zegel (60 x 40 mm) in Mao's schrift over rode vaandels heen: "Ontwikkel de sporten om de lichaamskracht van het volk te vergroten".

De 20e verjaardag van de Democratische Republiek Vietnam wordt gevierd met de uitgifte op 2 september 1965 (SG 2062 - 2065) van een serie zegels die langs de bovenrand het opschrift hebben: "Steun het Vietnamese volk in hun patriotisch en eerlijk gevecht tegen US agressie".

Dan verschijnt op 10 mei 1966 een serie gewijd aan de Chinese vrouw in militaire en openbare diensten (Sg - 2112-2121). Op de eerste zegel zijn negen vrouwen afgebeeld - die tussen haakjes ieder afzonderlijk op de andere zegels in de serie voorkomen - die Mao's geschriften hanteren (in wit met rode omslag) onder de slogan: "Alle arbeid is voor de revolutie".

Tevergeefs zal men zoeken naar een postzegel gewijd aan de succesvolle proef op 27 oktober 1966 met de eerste Chinese waterstofbom, evenmin als men een serie zal ontdekken met kreten tegen al of niet bestaande Russische agressie aan China's noord- en westgrenzen.

Blijkbaar passen deze onderwerpen niet in het filatelisti-

sche propagandapatroon van de Volksrepubliek, hoewel er op andersoortige wijze toch danig mee "geadvertiseerd" wordt. Na de zegels t.g.v. het Afro-Aziatische schrijverscongres (27 juni 1966) verschijnt alleen nog een zegel ter herdenking van de honderste geboortedag van dr. Sun Yat Sen, door de communisten gepousseerd als de vader van de revolutie, op 12 november 1966 en dan is het gebruik van zegels voor de propaganda honderd procent.

Rode boekje verschijnt.

Vier 8 fen zegels (SG 2125 - 2128) - in de catalogi foutief aangeduid als zijnde uitgegeven voor de Spelen van de Culturele Revolutie, terwijl het gaat om de eerste Aziatische Spelen "Ganefo", in november en december gehouden te Phnom Penh, Cambodja - laten ons op 31 december 1966 voor het eerst het Rode boekje op een zegel zien. Lin Piao schreef op 16 december 1966 het voorwoord voor de eerste druk van de direct in het Engels vertaalde "Quotations from Chairman Mao Tse-Tung" en op de eerste zegel zwaaien atleten met het inmiddels bestseller geworden bundeltje, daarbij het portret van de auteur hooghoudend. Een beeld dat wij in het Westen sindsdien herhaaldelijk op foto's en beeldbuis hebben gezien.

Op de tweede zegel houden sportlieden van verschillende landen het boekje in de hand, terwijl het opschrift luidt: "De strijd van de volkeren van de wereld tegen het Amerikaanse imperialisme en zijn lakeien zal stellig steeds grotere overwinningen opleveren". Daaronder is de handtekening van Mao afgedrukt (drie karakters). Op de derde en vierde zegel is het boekje niet alleen te aanschouwen, maar het wordt zelfs (vierde zegel) bestudeerd samen met sportmensen uit andere landen.

Helemaal knalrood (en overigens evenals de voorgaande genoemde series gedrukt bij de Volksdrukkerij te Peking) worden de nu volgende series, die zonder uitzondering hierna worden vermeld.

Op de laatste dag van 1966 verschijnt een serie van 3 zegels van 8 fen (SG 2129 - 2131) ter ere van de schrijver Lu Hsun (1881-1936), zijn portret op de tweede zegel. Op de eerste en derde in zwarte karakters op rode achtergrond

respectievelijk een citaat uit het artikel "Over nieuwe democratie" en een gedicht in facsimile met links Lu Hsun's handtekening:

"Met gefronste (lett. woeste) wenkbrauwen trotseer ik koelbloedig duizend priemende vingers. Met gebogen hoofd als van een gewillige os dien ik de kinderen". Lu Hsun wordt beschouwd als een voorloper van de culturele revolutie.

De drie zegels die op 10 maart 1967 verschijnen zijn gewijd aan boorploeg nr. 32111, die door koelbloedig optreden een brand bedwong die bij een zojuist gevonden gasveld ontstond.

Onderaan de zegels staat in kleine karakters: "Leer van de heroïsche boorploeg nr. 32111". De eerste zegel geeft in goud op vermiljoen een aanhaling van voorzitter Mao: "Wees resoluut, vrees geen opoffering en kom iedere moeilijkheid te boven om de victorie te behalen". (SG 2132 - 2134).

Liu Ying-chun, een 21-jarige soldaat, redde ten koste van eigen leven in noordoost China zes kinderen en krijgt als nationale held de postume hulde van zes 8 fen zegels, vertonende de held in verschillende poses. Op zegel één luidt het onderschrift bij het portret: "Lin Ying-chun, Mao's goede soldaat"; zegel twee vertoont boven Mao's verzamelde geschriften de karakters: "Bestudeer ijverig Mao Tse Toeng's gedachten"; drie heeft het opschrift: "Breng Mao Tse Toeng's gedachten resoluut in praktijk"; vier vermeldt bovenaan: "Wees actief in het progageren van Mao Tse Toeng's gedachten" terwijl in diens handschrift op de muur staat: "Leer van kameraad Lei Feng" (overigens is deze zegel interessant vanwege de dia die Lin hier hanteert voor propagandadoeleinden!); vijf heeft op de muur een aanhaling van Mao: "Alle foutieve ideeën, alle vergiftige onkruiden, alle geesten en monsters dienen aan kritiek te worden onderworpen; onder geen voorwaarden mogen ze zich ongecontroleerd kunnen verspreiden" en de kleine karakters bovenaan betekenen: "Verdedig moedig Mao Tse Toeng's gedachten"; zegel zes tenslotte geeft Lin op het stijgerende paard te zien dat hij bedwong met de opmerking: "Sterven voor het volk is groter van betekenis dan de berg Tai". Deze serie verschijnt op 25 maart 1967 (SG 2135 - 2140).

Twee niet zo direct propagandistische zegels (de laatste

met index- en serienummers, n.l.118.2 - 1 (en 2) (387) 1966) worden 15 april uitgegeven (SG 2141 - 2142). Soldaten, boeren, verpleegsters, gewapende vrouwen etc. bevolken deze zegels, uitgebracht vanwege het derde Vijfjarenplan (1966-1970).

Voor een nadere uiteenzetting van de index- en serienummers verwijzen wij naar het desbetreffende artikel in nr. 2 van dit blad.

Alleen nog de "roerganger".

Het wordt wellicht wat eentonig, maar wij geven de vertalingen van de aanhalingen en motto's weer voor degenen die willen weten wat nu precies op de zegels staat (perforatie, formaat e.d. is hier niet opgenomen). Het is geenszins onze bedoeling de lezer met Mao's gedachten te indoctrineren, maar schrijven over Chinese uitgaven in 1966, 1967 en 1968 zonder notering van de "onoverwinnelijke" gedachten is onmogelijk. Verder dus maar aan de hand van zegels die nu niet meer het sinds 8 oktober 1949 gevolgde registratiesysteem met een codering in de rand hebben.

Op 20 april 1967 verschijnen elf zegels van 8 fen (SG 2143 - 2153). Op de eerste zegel staat Mao afgebeeld, zwaaiend naar rode Gardisten (zie karakters op bladz. 13 nr. 10 voor "Rode Garde") op het rostrum van Tien An Men, met om de linkerarm de band van deze activisten. Op de overige tien zegels - de serie is gewijd aan de onoverwinnelijke gedachten van Mao - in gouden karakters op rode achtergrond (2-6 met gouden rand, 7-11 in rose-rode rand) aanhalingen van Mao:

1. "De innerlijke macht die onze zaak leidt is de Chinese communistische partij. De theoretische basis die onze gedachten begeleidt is marxistisch-leninisme".
2. "We moeten vertrouwen hebben in de massa en we moeten vertrouwen hebben in de partij. Dit zijn twee kardinale principes. Als we aan deze hoofdpunten twifelen, zullen we niets volbrengen".
3. "Beleid en tactiek zijn het leven van de partij; leidende kameraden op alle niveaus moeten hier grote aandacht aan besteden en mogen deze nimmer veronachtzamen".
4. "Het volk en het volk alleen is de aanzettende kracht tot het maken van wereldhistorie".

5. "Men dient aandacht te besteden aan staatszaken en de grote proletarische culturele revolutie tot een goed einde brengen".

6. "Alle foutieve ideeën, alle vergiftige onkruiden, alle geesten en monsters dienen aan kritiek te worden onderworpen; onder geen voorwaarden mogen ze zich ongecontroleerd kunnen verspreiden" (eerder op een zegel in de serie van 25 maart 1967 afgedrukt!).

7. "De hele waarheid van het marxisme kan bij totale ontleding worden samengevat in één zin: opstand is gerechtvaardigd. Volgens dit principe, sta op en verzet U, vecht, bouw aan het socialisme".

8. "Wat de revolutionaire krachten momenteel van node hebben om de macht van de tegenstanders (reactionairen) aan te vallen, is de organisatie van miljoenen en nog eens miljoenen uit de massa en een enorme krachtige revolutionaire armee in actie brengen".

9. "Alle revolutionaire acties in de wereld streven naar het bereiken van politieke macht en het consolideren daarvan. En de reactionairen voeren een wanhopige strijd tegen de revolutionaire krachten uitsluitend met het doel hun politieke macht te handhaven".

10. "We kunnen leren wat we nog niet wisten. We zijn niet alleen goed in het vernietigen van de oude wereld, we zijn ook goed in de opbouw van een nieuwe wereld".

Na deze - vrij vertaalde - wijze lessen wordt het 1 mei, internationale Dag van de arbeid. Ter gelegenheid hiervan verschijnen acht zegels, vijf op 1 mei 1967 (SG 2154 - 2158) en drie op 3 september 1967 (SG 2167 - 2169). De eerste zegel geeft een citaat uit het communiqué van de elfde plenaire zitting van het achtste centrale comité van de Chinese communistische partij: "Kameraad Mao Tse Toeng is de grootste marxist-leninist van onze eeuw. Kameraad Mao Toeng heeft het marxistisch-leninisme overgenomen, verdedigd en ontwikkeld met talent, creativiteit en in alle opzichten, en heeft het marxistisch-leninisme tot een geheel nieuwe hoogte gebracht. Mao Tse Toeng's gedachten zijn het marxistisch-leninisme in de era waarin het imperialisme naar een totale ondergang zal gaan en het socialisme zich verbreidt tot een wereldwijde victorie. Het is het leidende principe voor al het werk van onze partij en ons land".

SOEKARNO MET CHINESE OPDRUK ?

In juni 1966 kocht een klant een pakketje met tweehonderd herdenkingszegels van de Volksrepubliek China in een winkel in Hongkong, die de enige vertegenwoordiger is voor postzegels uit communistisch China. Uit het pakketje kwamen enige raadselachtige zegels tevoorschijn van het bekende Soekarno-type (uitgifte 1964), maar met een paar opmerkelijke verschillen. Over de woorden "Republik Indonesia" waren vijf kleine vijfpuntige sterretjes gedrukt en rondom de beeltenis van de voormalige president had men de woorden "Republik Rakjat Indonesia" gedrukt, wat zoveel wil zeggen als Indonesische Volksrepubliek. De overdrukken waren gemaakt op postzegels van tien verschillende waarden die in het begin van de jaren vijftig in omloop waren. De betrokken winkel nam tijdelijk de pakketten met Chinese zegels uit de verkoop toen het bericht van de vreemde Indonesische zegels in de pers te Hongkong verscheen. En men ontkende ooit zulke overdrukken te hebben verkocht, zo vermeldde de kranteberichten over de mysterieuze postzegels. De consul-generaal van Indonesië in de Britse kroonkolonie verklaarde officieel dat de zegels vervalsingen waren en korte tijd later kwamen berichten uit Indonesië dat ook daar dergelijke overdrukken waren ontdekt. Verzamelaars in Hongkong waren van mening dat het gewoonweg vervalsingen waren, in omloop gebracht door speculanten die er veel geld aan wilden verdienen of wel door een spionagebureau, dat Peking in ongelegenheid wilde brengen. Anderen meenden dat de zegels echt waren en door de communisten overgedrukt vooruitlopend op de staatsgreep in de herfst van 1965. Waren de communisten geslaagd, dan zouden de Chinezen de postzegels in omloop hebben gebracht voor het nieuwe regime. Overigens zouden wij als mogelijkheid willen opperen dat de "ervalsingen" door Indonesië zelf in omloop zijn gebracht, daarbij de ontwikkelingen in oogenschouw nemend die later hebben geleid tot de afzetting van president Soekarno. Hoe het zij, merkwaardig was dat de overdrukken op identieke wijze zijn bewerkstelligd als die welke in omloop werden gebracht toen de communisten in 1949 de macht overnamen. Ook toen werd het oorspronkelijke onderschrift onder het portret van dr. Sun Yat Sen

met vijf sterretjes bedrukt en zette men de nieuwe tekst-- in karakters uiteraard - rondom het portret (bedoeld wordt de zegels Yvert 726, 718, 725, 732 en 723 met opdruk "Service Postal Populaire de la Chine en l'Est"). Opgemerkt zij echter dat de grootte van de sterren en de onderlinge tussenafstand wel verschillen met die van de Chinese opdrukken uit 1949.

Aangezien deze raadselachtige zegels voor zover mij bekend niet in catalogi staan, zal er inderdaad sprake van zijn dat de politieke waarde groter is geweest dan de postale. Of kan een China- of Indonesië-kenner nog nader licht laten schijnen over deze "Soekarno met Chinese opdruk"?

K. Wijdooge.

BOEKENNIEUWS.

. Enige tijd geleden verscheen bij de uitgeverij George Philip & Sons Ltd te Londen een 25 bladzijden tellend boekje "China in maps". Aan de hand van een aantal kaarten en kaartjes wordt de geschiedenis behandeld vanaf de Shang dynasty (1450 - 1054 v. Chr.) tot heden. Dan behandelt men de klimatologische en geografische omstandigheden en als laatste aan de hand van vele kaartjes de economische situatie op dit moment. Verder treft men er talrijke gegevens aan wat betreft bodemgesteldheid en voorkomende vegetatie, etc. Een bijzonder interessant boekje dat een groot aantal gegevens bevat die hoewel slechts zijdelings ook voor de filatelie van belang zijn.

H. J. Oranje, Rotterdam

. Een zeer uitgebreide en uitstekend verzorgde uitgave is de bij Mouton in Den Haag gedrukte "An historical Atlas of China". Het is een uitgave van Djambatan NV Publishers & Cartographers Amsterdam, met voortreffelijke cartografie van het European Cartographic Institute in Den Haag. Deze atlas (New Edition 1966) is gebaseerd op de bekende Historical and Commercial Atlas of China door Albert Herrmann, die in 1935 werd uitgegeven door het Harvard-Yenching Instituut. De prijs van f.54,60 is alleszinds gerechtvaardigd voor deze atlas, die voor een serieuze filatelist een onschatbare steun kan zijn en voor de sinoloog onmisbaar is. In China zelf zal men geen betere kaarten aantreffen!

Wie een redelijke overzichtskaart van China zoekt raden wij aan de kaart "China", Mongolia & Korea" van Bartholomew (12 Duncan Street, Edinburgh) aan te schaffen. Het is er een uit Bartholomew's World Series, in schaal 1: 4,500,000 uitgevoerd en op linnen geplakt. Gevoelen en in omslag is deze kaart via uw boekhandel te bestellen voor 7s 6d, wat in Nederlands geld wil zeggen dat U voor f.4,20 China op een formaat van 69 bij 91 cm in bezit hebt.

Geen twee van de honderd Nederlanders weten het nog, maar Formosa was veertig jaar lang - van 1623 tot 1663 - een Hollandse kolonie. Niet alleen was deze kolonisatie van belang, o.a. vanwege de strategische ligging van het eiland ten opzichte van China en Japan, maar zij was tevens merkwaardig gezien de fantasie en de wijze blik van de eerste kolonisten. De schrijver en sinoloog Jef Last heeft die oude geschiedenis weer tot leven gewekt in een plezierig boekje, getiteld "Strijd, handel en zeeroverij, de Hollandse tijd op Formosa". Dr. Last is op Formosa gaan kijken wat er uit die Hollandse periode nog te zien is op het eiland en wat men er nog weet van de Nederlandse commandant Coyett die het eiland negen maanden lang verdedigde tegen een overmacht van Chinezen onder aanvoering van de veldheer, admiraal, zeerover, staatsman en groot reder Koxinga, die thans als de "Vader des Vaderlands" van Formosa wordt vereerd. Het boekje - uitgave van Van Gorcum & Comp. NV te Assen, 1968 - is met vele oude prenten en opnamen van de huidige toestand verlucht. Over filatelie lazen we er onder meer in dat Formosa de eerste republiek in Azië was (na de vrede van Shimonozeki) en in het plaatselijke museum documenten, postzegels en bankbiljetten van die eerste republiek te zien zijn. Prijs van de uitgave is f. 7,50.-.

"Over China gesproken" is de titel van een in de serie Tekst en Uitleg van NV Het Parool te Amsterdam verschenen pocket, geschreven door de hoogleraar J.P. de Graaf. Het geeft een overzicht van de historische ontwikkeling van het land, alsmede de verhouding tot de Sowjet Unie, Formosa en de rest van de wereld. Het denkpatroon van Mao wordt de lezer wat duidelijker door deze goede pocket. De prijs is f. 10,50 (1968).

K. Wijdooge.

TIJDSCHRIFTENRUBRIEK

Der Sammler-Dienst. In het Duitse postzegelblad "Der Sammler-Dienst" (Coburg) van 14 december 1968 staat van Carl W Ehlerding een bericht over China en wel: "Japanische Stempel im modernen China" met veel foto's van afstempelingen. In hetzelfde tijdschrift van dit jaar en wel de nrs. 6,7, 8 en 9, weer van dezelfde schrijver een verhaal over China en wel: "Zweisprachige Inlandstempel im modernen China." Eveneens met veel foto's en een kaart. Vooral het laatste deel in nr. 9 over Sinkiang is zeer interessant.

Deutsche Zeitung für Briefmarkenkunde. In het andere Duitse tijdschrift "Deutsche Zeitung für Briefmarkenkunde" lezen wij in de nrs. 5 en 6 van dit jaar een verhandeling over het verzamelen van China voor beginners. Het behandelt de wat oudere zegels, de Martelaren- en Sun Yat Sen series met hun afwijkingen. De schrijver is Grünig en daar er veel afbeeldingen bij het artikel zijn opgenomen geeft het wel een aardig idee van wat er op dit gebied te koop is.

Verder in hetzelfde tijdschrift, in het nummer van 5 mei, nr. 9, weer van Grünig een uitgebreid verhaal over de zgn. lokale provincie uitgaven. Wie zich hierin wil verdiepen komt voorlopig niet klaar en zal vooral door de vele tekeningen die er bij zijn tot de conclusie komen dat China verzamelen niet zo eenvoudig is maar wel de moeite waard! Michel Rundschau. In dit blad (8 mei) staat een heel interessant bericht over China en wel "Einde van de filatelie in China". In dit artikel schrijft Carl W. Ehlerding dat het gerucht dat reeds enige tijd in omloop was thans werkelijkheid is geworden. China zal zijn nieuwtjesdienst staken. Degenen die reeds geld hadden gestort zullen dit via de Volksbank terugontvangen. Natuurlijk vragen wij ons af of deze maatregel tijdelijk is. Zo niet, wat gaat er dan gebeuren? Geen nieuwe zegels meer? Wij zijn zeer benieuwd, maar ook hieruit blijkt weer dat China toch anders dan de anderen is. Men leze over dit onderwerp ook elders dit nummer meer.

Overigens denkt ook Noord Korea in kennelijk dezelfde richting; dit land geeft bijna geen nieuwe zegels meer uit. De laatste maanden zijn geen nieuwe zegels verschenen

en dat gaat toch wel wat op China lijken.

H.J. Kleer.

ILLUSTRATIES.

De afbeeldingen op bladzijde 13 behoren bij het artikel op bladzijde 11, "Zegels van de Volksrepubliek: propaganda en niets meer". In de tweede aflevering van dit stuk wordt nader ingegaan op de afgebeelde stempels, zoals deze momenteel worden gebruikt op enveloppes van brieven (nrs. 1 t/m 5) en van drukwerkomslagen (nrs. 6 en 7). Tevens zijn afgedrukt de handtekening van Mao Tse Toeng (nr. 8) zoals deze ook op postzegels is te zien, en diens naam in moderne karakters. Het vervolg op het eerste deel van dit artikel verschijnt in het volgende nummer van dit Mededelingenblad.

BEKNOPT CURSUS CHINEES.

Ook bij dit nummer treft U weer als losse bijlage een aflevering aan van de beknopte cursus Chinees, samengesteld door ons lid de heer J. van Amerongen te Leende. De belangstelling hiervoor is ook buiten onze kring groot gebleken! Zij die meerdere exemplaren willen hebben van de pagina's waaruit de cursus bestaat, kunnen deze tegen kostprijs (lichtdrukken) verkrijgen.

B e s t u u r s m e d e d e l i n g e n (nagekomen)

Als nieuwe leden van de Studiegroep noteerden wij de heer D.H.J. Siebelink, Wilhelminastraat 104, Doetinchem en Dr. Kwee Swan Liat, Duyvendakstraat 21, Leiden. De heer J. van Amerongen is verhuisd van Rotterdam naar Leende (N.Br.) en woont thans: Merellaan 4.

DIT NUMMER

kwam tot stand dankzij de medewerking van:

J. van Amerongen, Merellaan 4, Leende (N.Br.);

H.J. Kleer, Willem de Zwijgerlaan 14, Leiderdorp;

C. Mulder, Kievietstraat 23, Alphen a/d Rijn;

H.J. Oranje, Stolpmand 49, Rotterdam-Hoogvliet.